

Mariona Ferrandiz: “Sabadell té una gran riquesa d’arbres però hi predominen poques espècies autòctones”

La **Mariona Ferrandiz** (esquerra) és doctora en ecologia de poblacions i investigadora post-doctoral al CREAM-UAB. La **Laia Llonch** (dreta) és arquitecta i màster en recerca de l’urbanisme, i membre d’Urbanins.

Fotografia de la Mariona Ferrandiz - Josep Losada

Elles dues juntament amb altres membres d’Urbanins, el CREAM-UAB, el Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya (CTTC) i L’Associació per a la Defensa i Estudi de la Natura (ADENC) desenvolupen [“Vivim, Respirem, Replantegem Sabadell”](#). Un projecte de ciència ciutadana que s’està gestant des del 2017 i després de pilotar-se a dues escoles de Castellar del Vallès, ha estat finançat pels pressupostos participatius de l’Ajuntament de Sabadell del 2019. L’any que ve es preveu repetir la proposta a més escoles de Castellar del Vallès.

Com l’urbanisme pot afavorir la biodiversitat?

LL: ajudaria tenir un model urbanístic centrat en les persones on es dissenyin espais pensant en l’escala humana. Exemples més concrets serien fer paviments drenants que eviten haver de gestionar l’aigua de manera artificial o bé consultar a experts a l’hora de triar els arbres que es planten per a fer els espais més agradables.

Com és la biodiversitat de Sabadell?

MF: la ciutat té una gran riquesa d’arbres i molt diversos. Malgrat que hi ha arbres de moltes espècies diferents, moltes no són autòctones i en predominen ben poques. Això són reptes a millorar.

I heu mirat biodiversitat d’arbres, arbusts, insectes...?

MF: No. Hem mirat les possibilitats que hi hagi biodiversitat, pensant en com de fàcil ho tenen grups diversos d’espècies per viure-hi. Per exemple, ens hem fixat si a les places hi ha plantes aromàtiques pensant en que, si n’hi ha, tindrem una bona comunitat de pol·linitzadors que, a la vegada, afavoriran als ocells insectívors.

LL: en la biodiversitat urbana també hi hem inclòs la diversitat de persones i col·lectius que pot acollir un espai per fer una ciutat més inclusiva.

Heu estudiat tota la ciutat?

MF: no. Hem seleccionat la meitat nord perquè està envoltada pel parc Agrari al nord-oest, pel riu Ripoll al nord-est i té el parc Catalunya.

LL: a més, llevat dels barris antics com la Creu Alta, la Concòrdia, Ca n'Oriac, etc., la meitat nord conté les grans zones de creixement recent de la ciutat que compleixen els estàndards urbanístics de zones verdes.

Si haguéssiu de definir Sabadell amb poques paraules, quines utilitzaríeu?

LL: funcional. Sabadell té un planejament antic, que va ser potent al seu moment i li va permetre créixer, però fa molts anys que està estancat i no hi ha un projecte de ciutat modern.

MF: és una ciutat grisa, poc sostenible, poc valenta. Costa molt transformar espais en la línia de pacificar la ciutat, treure cotxes, etc.

Ja heu avaluat la qualitat de l'aire de la ciutat. Quin és l'impacte del trànsit?

LL: aquesta part l'està fent el CTTC i han vist clarament que la qualitat de l'aire depèn del trànsit.

MF: abans del confinament es van fer dos estudis amb persones voluntàries per a recollir dades. Es van fer a hora punta un dijous i un dissabte, pensant en que les condicions meteorològiques no variessin massa. Un va ser a primera hora del matí i l'altre a la tarda, i van veure que a les hores punta dels dies laborables la qualitat de l'aire era molt pitjor.

El trànsit com condiciona la biodiversitat?

MF: impedeix que moltes espècies visquin a la ciutat. La contaminació de l'aire i acústica que se'n deriven fan que els animals visquin en pitjors condicions, que tinguin recursos menys interessants, que tinguin comportaments i patrons de mobilitat diferents, etc.

LL: a nivell de biodiversitat humana, en els carrers amb més trànsit hi ha més reticència a que nens i nenes vagin sols pel carrer.

Us plantegeu implementar corredors biològics. Però, què són?

LL: són espais que permeten estirar la biodiversitat del rodal de Sabadell dins de la ciutat. Tot i que amb la subvenció que tenim ara només podem fer accions a les escoles i la viabilitat dels corredors queda limitada a transformar els espais escolars amb horts, caixes niu, etc.

Fins al moment, quina ha estat la resposta de la ciutadania envers el projecte?

MF: hi ha molt interès. Parlar d'espais verds (en el sentit estricte), saludables, menys contaminats enganxa fàcilment tant a escolars com a gent adulta.

I l'ajuntament, quin compromís té amb aquesta proposta?

MF: a nivell institucional la nostra valoració és força negativa. Tant pel present com el que hem viscut els últims anys. Si amb l'anterior govern, més afí a les idees de promoure un urbanisme verd, no es va produir el canvi, ara amb un govern que no té aquestes idees, sembla menys probable.

Si algú té ganes de participar, què ha de fer?

MF: seguir les [XXSS](#) i web de l'ADENC, que són el fil conductor del projecte.

Vosaltres que hi heu donat moltes voltes. Com us imagineu que serà la ciutat d'aquí a deu anys?

LL: deu anys sembla molt però en urbanisme no és massa. S'hi s'ha de fer un planejament nou d'aquí deu anys encara no se'n veuran els canvis.

MF: així com a Barcelona crec que en deu anys hi pot haver un canvi important veient el que ha passat en els últims mesos, a Sabadell no ha passat res. Potser en el moment que s'iniciï sí que passaran coses interessants. Ara, penso que sí que hi haurà un moviment per afavorir plantar vegetació autòctona, que requereixi poc manteniment per ajudar a pal·liar els efectes del canvi climàtic.

Article escrit per Marta Vila (<https://twitter.com/martacvila>)